

Asia: VN/26600/2023

Lausuntopyyntö: Työryhmän mietintö ulosottosäätelyn uudistamisesta

Tulojen ulosmittaus

Lausuntonne yleisesti tulojen ulosmittausta koskevista muutosehdotuksista.

Pidämme mietinnössä esitettyjä tavoitteita hyvinä ja ehdotettuja muutoksia pääsääntöisesti kannatettavina sekä perusteltuina. Muutokset selkeyttävät ja tehostavat täytäntöönpanoa, lisäävät täytäntöönpanon yhtenäisyyttä ja parantavat velallisten asemaa turvaten kuitenkin samalla velkojien maksunsaannin.

Lausuntonne ehdotuksesta säilyttää velallisen suojaisuus takuueläkkeen tasolla (ehdotettu muutos ulosottokaaren 4 luvun 48 §:ään).

-

Lausuntonne ehdotetuista ulosmittauksen määrän laskentasäännöistä (ehdotetut muutokset 4 luvun 49 ja 50 §:ään sekä ehdotettu uusi 49 a §).

Ehdotetut laskentasäännöt selkeyttävät ja yhdenmukaistavat toistuvaistulon ulosmittauksen laskentaa eri tulotasoilla. Pidämme tältä osin muutosehdotuksia kannatettavina.

Lausuntonne ehdotuksesta velallisen elatuksen varassa olevien henkilöiden huomioimiseen tulojen ulosmittauksessa (ehdotetut muutokset 4 luvun 48 ja 49 §:iin).

Pidämme kannatettavana muutosehdotusta velallisen elatuksen varassa olevien henkilöiden huomioimisesta suojaisuuden sijaan elatusvähennyksenä, samoin kuin uutta rajausta, ketä katsotaan velallisen elatuksen varassa oleviksi.

Lausuntonne ehdotuksesta poistaa vapaakuukausia koskevat säännökset sekä muuttaa ulosmittauksen rajoittamista koskevaa säännöstä. (Ehdotus muuttaa 4 luvun 51 § ja kumota 4 luvun 52 ja 53 §:t).

Pidämme muutosehdotusta harkinnanvaraisten vapaakuukausien poistamisesta ja niiden huomioimisesta ulosmittauksen laskentasäännöissä kannatettavana. Muutos tehostaisi täytäntöönpanoa siten, että ulosottomiesten aikaa vapautuisi harkintaa vaativien huojennuspäätösten käsittelystä perustehtävän suorittamiseen, ulosmitattavan omaisuuden etsimiseen suorituksen saamiseksi hakijalle. Automaattiset vapaakuukaudet on kuitenkin hyvä

säilyttää keinona, jolla voidaan huomioida velallisten yksilöllisiä olosuhteita ja yllättäviä muutoksia. Kaikkien vapaakuukausien poistaminen tulee lisäämään voimakkaasti rajoitushakemusten määrää.

Lausuntonne työryhmän mietinnön jaksossa 5.1 esitetystä sekä oikeusministeriön muistiossa käsitellystä vaihtoehdosta, jossa velalliselle viran puolesta myönnettävät vapaakuukaudet säilytettäisiin osittain.

Kannatamme vapaakuukausien osittaista säilyttämistä edellä ilmenevillä perusteilla.

Lausuntonne ehdotetusta muutoksesta jatkuvan elatusavun perintää koskevaan säännökseen (ehdotettu muutos 4 luvun 54 §:ään).

-

Lausuntonne tulojen ulosmittaukseen ehdotettujen muutosten vaikutuksesta velallisten ja velkojien asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Lausuntonne tulojen ulosmittaukseen ehdotettujen muutosten taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista palkan maksajien asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Muut ulosottokaaren muutosehdotukset

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa velvollisuutta lähettää ulosmittauksen ennakoilmoitus toistuvaistulon ulosmittauksesta ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotetut muutokset 3 luvun 33 ja 34 §:iin)

Pidämme kannatettavana ja perusteltuna ehdotusta luopua ennakoilmoituksen lähettämisestä niissä tapauksissa, kun toistuvaistulon päättymisestä on kulunut enintään kolme kuukautta. Velallinen saa tarvittavat tiedot vireilletuloilmoituksessa. Muutos tehostaisi täytäntöönpanoa, mutta ei heikentäisi velallisen asemaa.

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa luonnollisen henkilön rahavaroja koskevaa erottamisetua ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu muutos 4 luvun 21 §:n 1 momentin 6 kohtaan)

Kannatamme luonnollisen henkilön rahavaroja koskevan erottamisedun säilyttämistä nykyisten säännösten mukaisena ja määräisenä.

Lausuntonne ehdotuksesta lisätä lakiin velallisena olevan kuolinpesän rahavaroja koskeva erottamisetu ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu 4 luvun 21 §:n uusi 3 momentti)

-

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa velallisen maksusuunnitelman lakkauttamista koskevaa säännöstä ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu muutos 4 luvun 59 §:n 2 momenttiin)

Velallisen kuuleminen ja maksusuunnitelman lakkauttamista edellyttävän päätöksen tekeminen ovat nykyisellään olleet aikaa vieviä toimia. Tältä osin menettelyn tehostaminen ehdotetulla muutoksella on mielestämme kannatettava. Tärkeää on huolehtia velallisen tiedonsaannista ja mielestämme

kuulemisen varaaminen ulosmittauksen ennakkoilmoituksen yhteydessä turvaa velallisen oikeuden tulla kuulluksi.

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa velallisena olevalta kuolinpesältä ulosmitattujen varojen tilittämistä koskevaa säännöstä ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu muutos 6 luvun 16 §:n 1 momenttiin)

-

Sosiaaliturvaetuuksien ulosmittaus

Lausuntonne työryhmän ehdotuksesta muuttaa sosiaaliturvaetuuksien ulosmittausta koskevaa lainsäädäntöä.

Pidämme kannatettavana ja perusteltuna muutosehdotuksia liittyen sosiaaliturvaetuuksien ulosmittaukseen. Ehdotetut muutokset selkiyttävät ja yksinkertaistavat etuuksien ulosmittausta.

Lausuntonne työryhmän ehdotuksen vaikutuksista. Arvioitko sosiaaliturvaetuuksien ulosmittaukseen ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Henki- ja eläkevakuutusten ulosmittaus

Lausuntonne ehdotetusta ulosottokaaren 4 luvun 70 §:n muutoksesta ja sen arvioiduista vaikutuksista. Arvioitko ehdotetulla muutoksella olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Lausuntonne ehdotetusta vakuutusopimuslain 54 §:n muutoksesta ja sen arvioiduista vaikutuksista. Arvioitko ehdotetulla muutoksella olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Varojen kohdentaminen saatavan osille

Lausuntonne työryhmän muistiosta

-

Muut mietintöä koskevat huomiot

Lausunnonantajan muut huomiot työryhmän mietinnöstä, työryhmän varojen kohdentamista koskevasta muistiosta tai oikeusministeriön vapaakuukausia koskevasta muistiosta.

Mietinnössä ja muistioissa on hyvin arvioitu mahdollisten muutosten vaikutuksia. Haluamme kiinnittää huomiota muutosten toteuttamisessa tarvittaviin resursseihin. Muutoksia ei pystytä viemään läpi nykyisillä ulosottolaitoksen niukoilla henkilöstöresursseilla, vaan muutoksen toimeenpanovaihetta varten on varattava lisäresurssia.

Lepolahti Harri
Suomen Ulosottoylitarkastajat ja -tarkastajat ry